

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs der Advertentien, die geregeld voortdurend wordt uitgegeven, en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag, Zaterdag en Zondag, is 5 in de drie maanden.

Donderdag 17 Juni.

De prijs der Advertentien, die van een tot vijf regels, f 1.00, en van zes tot twaalf regels, f 1.50, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

Het voorloopig verslag over het Wetboek van Strafrecht, en de antwoorden van het bestuur.

(Zie no. 157.)

Mogt men misschien wanen, dat de Kamer door nauwgezette pligtsbetrachting bij de afzonderlijke deelen vergoed zou hebben, wat zij in den aanleg van het geheel liet bederven; men hebbe slechts de bepalingen van het Strafwetboek op die punten na te gaan, welke de vrijheid van spreken en schrijven betreffen. Verschillende organen der publieke opinie, *Weekblad van het Regt, Handelsblad, Nieuwe Rotterdamse Courant*, hebben met ons om strijd aangetoond, dat dit gedeelte van het Strafwetboek zoo is ingerigt, dat het een heimelijk doel schijnt te verraden, om stil, doch krachtiger dan immer door eenige censuur zou kunnen geschieden, de vrijheid van spreken en schrijven over de openbare aangelegenheden in dit land te dooden. Treedt nu de vertegenwoordiging op voor, dat „palladium der vrijheid,” gelijk de heer VAN HALL eens zeide; beschermt zij, getrouw aan de grondwet, de drukpers; wijst zij met afschuw een wet van zich af, tirannieker dan die van den heer VAN MAAREN in het warmste van den strijd tegen de Belgen; tirannieker dan de *Code Pénal*, gedurende den meest despotischen tijd van NAPOLEON ter wereld gekomen? Och, neen, gemakkelijk en gedwee als de Kamer is, maakt het verslag eenige aanmerking op woorden en uitdrukkingen, let of vit op kleinigheden, maar neemt door zijn zwijgen het beginsel aan. En zij, die geroepen zijn voor de grondwet te waken, zij, die geroepen zijn het algemeen belang, de algemeene en bijzondere vrijheid der burgers te bewaren en te beschermen, zien het stilzwijgend aan, hoe men ons een kleinood, ons door de grondwet geschonken, te ontrukken en van de eerste aller vrijheden te berooven zoekt.

Volgens het ontwerp zal ieder, die, ook niet in het openbaar, „onder welke inkleeding of betuigingen ook,” eene openbaar gestelde magt of eenen ambtenaar, „ter zake van de uitoefening van »derzelver ambtsbetrekking,” gelasterd of gehoond zal hebben, met gevangenis en geldboete gestraft worden, zonder dat

men de waarheid van het gezegde anders zal mogen bewijzen dan door regterlijke gewijsden of authentieke acten.

Vindt men nu in het verslag met kracht het tyrannieke en zedeloze eener bepaling aangetoond, welke ons ook voor woorden, niet in het openbaar gesproken, aansprakelijk stelt? Alles wat die bewaarders en beschermers van het algemeen belang en van de algemeene en bijzondere vrijheid der burgerij daaromtrent weten aan te merken, is: »Er waren er sommigen, die geen laster wilden »erkennen, dan die in het openbaar ge»pleegd. Dit gevoelen werd echter niet »algemeen gedeeld, maar ook zij, die het »niet onvoorwaardelijk omhelsden, zagen »bezwaar in de 2^e alinea, zoo als die »thans luidt. De woorden: ten aanhoore »van meerderen, konden, naar hunne »meening, tot gevolgen leiden, die men »geenszins zou goedkeuren. Men dacht »daarbij aan een hard woord, in drift, »bij voorbeeld, ten aanhoore van dienst»baren, uitgesproken. Nadere toelichting »was dus ook zeer wenschelijk.” Sommigen slechts, het woord verdient opmerking, keurden een stelsel af, waaraan NAPOLEON in 1810, de restauratie in 1819, de heer VAN MAAREN in 1829 en 1830 zelfs in de verte niet dachten, waarvoor zij, laten wij de waarheid zeggen, zich diep geschaamd zouden hebben. De Kamer vindt dus eene bepaling, welke tot een stelsel van verklikking leiden moet, goed, en wenscht alleen eenige »nadere toelichting” omtrent de uitdrukking, »ten aanhoore van meerderen.” En de minister, zeer tevreden met zulke blinde en zorgeloze bewaarders en beschermers van het algemeen belang en de algemeene en bijzondere vrijheid der burgers, tracht hen nog verder in slaap te wiegen; komt dus hunnen wensch te gemoet en verklaart, dat »laster en hoon alleen dan geacht worden ten aanhoore van meerderen te zijn »gepleegd, wanneer zij hebben plaats gehad op vereenigings-plaatsen welke voor »de gezamenlijke leden eener vereeniging »zijn opengesteld.” Wij en anderen hebben in het vorig jaar het tot stand brengen van plaatselijke politieke vereenigingen aangeraden: op enkele plaatsen zijn die tot stand gekomen. Wanneer men daar nu de eene of andere handeling eener openbare magt of van eenen ambtenaar afkeurt, behoeft zich onder

hen slechts één valsche broeder te bevinden, die zich bij de mannen van het bestuur aangenaam tracht te maken door zijnen gastheer aan te klagen. Of wel de minister, voor die vereeniging bevreesd, dewijl hij weet, dat de handelingen van het bestuur meer stof tot laken dan tot prijzen geven, houdt er des noods zijne bezoldigde spionnen op na, die de moeder vriendschap zullen gebruiken, ten einde de toevertrouwde geheimen te verraden. En dat er veroordeeling op volgen moet, blijkt duidelijk; want »onder »welke inkleedingen of betuigingen ook” men gesproken hebbe, altijd moet men gestraft worden. Tot zulk een stelsel wilden alleen sommige leden der Kamer niet medewerken; maar dat gevoelen werd niet algemeen gedeeld.

Een waakzaam oog der burgerij belet misbruiken, bevordert pligtsbetrachting. Wien eene verkeerde, eene ongeoorloofde handeling eener openbaar gestelde magt of van eenen openbaren ambtenaar ter ooren komt, hij heeft niet enkel het regt, hij is verplicht, zeggen wij met den grootzegelbewaarder van LOBEWIJK XVIII in 1819, DE SERRE, dit aan het publiek te openbaren. Door stil te zwijgen wordt hij medeplichtig aan het nadeel dat het volk lijdt. Elk middel van bewijs moet hem dus vrij staan. Niet zoo de minister van justitie der »ridderlijke regering” in 1847: hij laat geen ander bewijs toe dan regterlijke gewijsden en authentieke acten, en, al kon men dus door honderd brieven of duizend getuigen de grofstste wets-overtredingen van eene openbare magt of eenen ambtenaar aanwijzen; de man, die zijn pligt betracht heeft, aan de inspraak van zijn geweten gehoor geleend heeft, wordt met gevangenis en geldboete als een logenaar en lasteraar gestraft. Alleen met een vonnis of authentiek stuk in de hand zal men kunnen zeggen: *J'appelle un chat un chat et Rolin un fripon.*

Hoe waken hier nu onze brave rapporteurs van het algemeen belang, dat dringend de toelating van elk bewijsmiddel vordert, gelijk dit in Frankrijk reeds acht en twintig jaren geldt? Zij zwijgen. Het verslag heeft voor dit punt geen enkel woord over gehad.

Tet loops wordt in het verslag bij den drie en twintigsten titel over het gemis gesproken eener bepaling, welke de vrije

beoordeeling geven zou over alle rege-
ringshandelingen, hoedanig eene door den
heer VAN MAANEN, die, wat vroeger altijd
onmogelijk scheen, nu in tegenoverstel-
ling van jonkheer VAN CAMPENS NIEUW-
LAND een constitutioneel staatsman schijnt,
bij de wet van 1829 gevoegd is. De
minister vindt zulk eene bijvoeging on-
noodig, en dat op grond van artikel 225
der grondwet. Het antwoord is zeer na-
tuurlijk en past volkomen bij het plan,
dat hier tegen de drukpers beraamd schijnt
te zijn. Want bevat nu in het vervolg
de eene of andere beoordeeling zijner han-
delingen den minister niet, zoo zal hij
uit de laatste woorden der grondwet be-
weren, dat men gestraft moet worden.
Men zal het aan de burgerij volkomen
vrijlaten, de handelingen der openbare
magten te beoordeelen, men zal zich geene
inbreuk, hoegenaamd, daarop veroorlo-
ven, mits de beoordeeling prijzend en
vleijend zij; bij afkeuring zal men daarop
slechts »eene inkleeding» zien, bestemd
om »het oogmerk om te beledigen» te
verbergen en daarvoor, zal men zeggen,
blijft ieder, volgens artikel 225 der grond-
wet, aan de maatschappij verantwoorde-
lijk. Ter vermindering van zulk eene uit-
legging, werd de bevoegdheid van vrije
beoordeeling van regerings-handelingen
in de wet van 1829 uitdrukkelijk erkend.
Ook deze hinderpaal moet, om de druk-
pers altijd zeker te kunnen treffen, uit
den weg geruimd worden.

Uit het antwoord van den minister is
de spijt zichtbaar, welke de vrijspraak van
onzen uitgever bij hem heeft gewekt. Hij
verklaart daarom, dat hij door de woor-
den aanranding van de waardigheid des
konings bedoeld heeft, »eeroof tegen
»dezen hoogen persoon als zoodanig,»
waarmede noch aanranding van de magt,
noch van de onschendbaarheid des ko-
nings zou bedoeld worden. Duidelijk is
het niet, maar mogelijk heeft men wel
met opzet hier eene dubbelzinnigheid be-
houden, ten einde ook hier wederom zoo
veel meer hoop op bestraffing te hebben.
Inderdaad loopen beide in elkander, of
althans waardigheid sluit magt in zich op.

Uit een en ander blijkt, dunkt ons,
duidelijk, dat het bestuur de vrijheid van
spreken en schrijven tot eene ijdele klank
wil maken en dat onze vertegenwoordig-
ging moed noch krachten heeft zich daar-
tegen te verzetten. Wanneer het ontwerp
wet werd en men wilde het met alle
gestrengheid toepassen, het ware voort-
aan onmogelijk in dit land eene onaf-
hankelijke drukpers te hebben of eerlijk
voor zijn gevoelen uit te komen. Zoo-
doende, zou men in Nederland, van waar
vroeger het vrije woord zich over Euro-
pa liet hooren, de censuur als eene libe-
rale gift gaan beschouwen. Wat de res-
tauratie in Frankrijk gerust durfde toe-
laten, zelfs als een noodzakelijk bestand-
deel eener goede regering beschouwde,
de contrôle der burgerij over de open-
bare staatsmagten en ambtenaren; wat
zelfs bij het dreigend naderen der Bel-
gische omwenteling, de heer VAN MAANEN

als een uitdrukkelijk regt der burgerij
erkende, vrije beoordeeling van regerings-
handelingen, dat schiet men onder de
»ridderlijke regering van Willem II» te
vreezen. Men moet men niet zoo zwak of
zoo laag gezonken in de openbare mee-
ning, dat men het vrije woord, het kro-
te wat het kroon, wil trachten te smoo-
ren en zijne werking door strafbepalin-
gen wil pogen te bedekken.

De bepalingen van het Wetboek van
Strafrecht zijn een kleine *coup d'état*, want
klein als men is, moet men niet heimel-
lijk, ter sluiks, bij de slappe waakzaam-
heid der vertegenwoordiging voor de
drukkers doodende bepalingen binnen te
smokkelen, welke men elders, naar meer
energie, meer liefde voor de zaak, al was
het met gelijke bekrompenheid van geest,
bestond, openlijk en luide vaststelde. De
zeventiende en drie en twintigste titel van
het tweede boek van het ontwerp van
strafwetboek zijn de juli-ordonnantien on-
zer »ridderlijke regering.» De vorm moge
verschillen: in het wezen der zaak poogt de
heer DE JONGE in het geniep de rol van den
prins DE POLIGNAC *à petit pied* te spelen.
Herinnert men zich nog, wat daarop
volgde? Een protest van dagbladschrij-
vers, gevolgd door een protest van de
gansche natie.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 8 juni. Het graan, de weiden, de
oostboomen beloven allen den rijksten oogst. Het mal-
ter (oude mudde) tarwe, hetwelk vroeger 100 gulden
nog 30 gulden, en hooger, gold, werd thans reeds
voor 16 verkocht. Van alle zijden hoort men van
schromelijke verliezen door graanspeculanten gele-
den.

Hamburg, 29 mei. Morgen vaart het schip »de
Kroonprins van Pruisen» van de koninklijke Pruissische
Seehandlung uit Stettin met eenige lading
Pruissische manufacturen naar China en Batavia af.

OOSTENRIJK.

Pesth, 6 juni. Heden zijn brieven uit Groot-Wara-
din aangekomen, volgens welke daar »veesselijke toe-
neelen van oproer en plundering zijn aangerigt. Het
gepuul, tegen de graanhandelaars verhitterd, heeft
vooral zijne woede tegen de joden losgelaten, en verschei-
dene hunner wreedaardiglijk vermoord. De Joodsche
gemeente heeft, om de verbittering te stillen, zich ge-
drongen gezien alle branderijen te sluiten, en de toe-
zegging gedaan van welkelyks 200 mudden graan on-
der den marktprijs te leveren, niettegenstaande veel-
eer de groote adellijke grondbesitters, dan zij, zich
aan graanspeculatiën, of zoogenaamden korenwoeker
schuldig maken.

Ook in Praag hebben den 8sten deser weder plu-
dertooneelen plaats gegrepen, waarbij, echter, geen
bloed heeft gestroomd.

PRUISSEN.

Berlijn, 6 juni. In weerwil van de door den ko-
ning toegestane verlenging van den duur des land-
dags, zullen bezwaarlijk alle onderwerpen behandeld
kunnen worden, en men zegt dat de wege het voor-
stel ten aanzien der joden zal worden ingetrokken.
Trouwens staat de regering, ten dien opzichte, op
eene zoo liberale meening, dat de verworping van
het voorstel geen twijfel overlaat. De commissie, welke
uit zestien leden bestaat met den burgemeester Sper-
ling als voorzitter, verklaart: »dat de joden het regt
hebben voor alles de vervulling van het edikt van
1812 te vorderen.» Bij dat edikt was hun gelijkheid
van burgerlijke zoowel als van staatkundige regten toe-
gekend. Onder de geschriften tegen het voorstel der re-
gering munt, door gematigdheid en grondigheid een
opstel van Rieser uit. De politie heeft het geschrift
evenwel verboden, terwijl het in een Leipziger tijds-
schrift afgedrukt, en overal te lezen is.

(A. A. Z.)

ENGELAND.

Londen, 22 juni. De koninklijke landbouwkundige
maatschappij te Dublin heeft eergisteren eene verga-
dering gehouden, waarin zij, na voorlesing van een
groot aantal brieven uit onderscheidene streken van
Ierland, tot het besluit is gekomen, dat er geenerlei
geen bestaat voor eene wederverschijning der aard-
appelen-ziekte van het vorige jaar. Van onderschei-
dene honderde mededeelingen waren er slechts twee,
die bepaaldelijk van de wederverschijning der eigen-
lijke ziekte spraken.

Londen, 23 juni. Terwijl de plaats gehad heb-
bende gewapende tusschenkomst in de zaken van
Portugal door de dagbladen der oppositie steeds sterk
afgekeurd wordt, herhalen de ministeriële bladen
de verzekering, dat die tusschenkomst, wel verre
van in het voordeel der alleoanheersching en onder-
drukking ondernomen te zijn, moet en zal strekken
tot verzekering van de constitutionele vrijheden en
regten der Portugesche bevolking.

De heer Steele, een der *liberal* aanhangers
der partij van wijlen den heer O'Connell en mede-
bestuurder van het genootschap tot intrekking der
unie, heeft in de deser dagen te Dublin gehoudene
vergadering van dat genootschap verklaard, dat hij
aan deszelfs bijeenkomsten geen deel meer zou nemen
en zich wester geheel en al aan de staatkundige zaken
van Ierland zou onttrekken. Als grond van dit besluit
gaf hij op, dat Ierland zich ondankbaar jegens den
heer O'Connell betoond had, en dat die ondank-
baarheid dezen laatsten den dood had aangedaan.

De bloedverwanten van den heer O'Connell heb-
ben hun verlangen te kennen gegeven, dat de leden
van het genootschap van dat jeugdige Ierland (wel-
ke, gelijk bekend is, krachtige middelen tot intrek-
king der unie verlangen aan te wenden) geen deel
zullen nemen aan de plechtige begrafenis van het lijk
des volksmenners.

NOORD-AMERIKA.

Volgens dagbladen van New-York zal het plan van
eene kettingbrug over de Niagara te slaan in de na-
bijheid van den beroemden waterval, nu werkelijk
tot uitvoering komen. De brug zal 700 voeten lang
worden, en 200 voet boven het water zweven; de-
zelfde moet tegen den hertog van 1825 worden
de kosten worden op 225 000 dollars geraamd. Door
afkoop van dezelve verkrijgt men een onafgebroken
weg uit den staat Michigan over den Great-Western-
spoorweg naar het westen van Canada, en de weg
van Buffalo naar Detroit wordt van 40 tot op 8 uren
bekort.

(Londenr Athenaeum.)

FRANKRIJK.

Parijs, 23 juni. De minister van buitenlandsche
zaken heeft heden op het bureau der beide welge-
vende Kamers gedeponoord de stukken betreffende
de zaken in Portugal. Deze stukken zijn, het pro-
tokol van den 21sten mei, brieven van den heer
Guizot, een aan den heer Fort Rouss, drie aan
den graaf de St. Aulaire, twee aan den baron de
Faronius, een aan den graaf de Jarnac en aan den
hertog van Glücksberg; voorts een brief van den
graaf Bresson, twee brieven van den graaf de St.
Aulaire, een van den burggraaf de Carveira en
vier brieven van den graaf de Jarnac, allen aan den
heer Guizot. Deze geheele briefwisseling strekt zich
uit over den voortgang, de middelen tot stuiting van
den opstand in Portugal, over de Miguëllistische be-
wegingen en de door Portugal ingeroepen interventie.

De heer Assolant, verslaggever der commissie
van de Kamer der Pairs, belast met de zaak van
Cubières te onderzoeken, heeft zijn werkzaamheden
geheel geëindigd, welke de koninklijke drukkerij
bevel ontvangen heeft zoo snel mogelijk af te drukken.
Het geheele werk zal twee dikke deelen beslaan;
een van dezelve zal de verschillende stukken, die tot
de heichendiging behooren, bevatten, ten gevolge der
huiszoekingen, welke in den loop der instructie heb-
ben plaats gehad. Het grootste gedeelte van het tweede
deel bestaat uit de verhooren der beschuldigten en
de verklaringen door een groot aantal getuigen af-
gelegd. Wat het eigenlijk verslag betreft, dit zal,
naar men zegt, slechts een twintigtal bladzijden be-
slaan en een kort nitreksel bevatten der lijfgeson-
ken, waarover wij vroeger gesproken hebben.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 25 juni. Het provinciaal hof in
Zuid-Holland, tweede kamer, heeft heden uitspraak

